

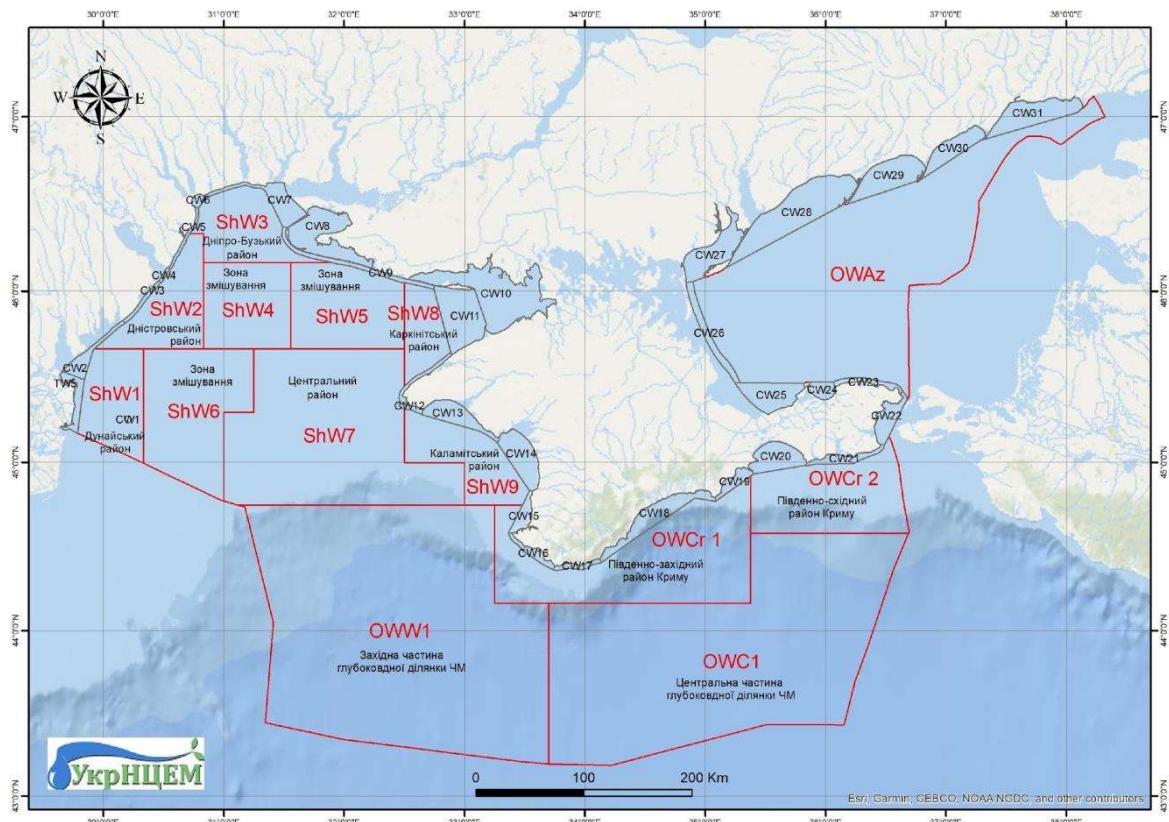
Райони, ділянки та масиви Чорного та Азовського морів

Чорне море – внутрішнє море басейну Атлантичного океану, займає площину 436 402 км² та простягається між Європою та Західною Азією. Сполучене через протоку Босфор з Мармуровим, а далі через протоку Дарданелли з Егейським та Середземним морями. Чорне море омиває береги Болгарії, Грузії, Російської Федерації, Румунії та України.

Пунктом 1(d) статті 4 Рамкова Директива про морську стратегію визначає Чорне море визнано морським регіоном, при цьому Директива не визначає жодних підрегіонів Чорного моря.

За геоморфологічними ознаками Чорне море розділяють на східну, західну і північно-західну (шельфову) частину. Північно-західна частина Чорного моря перебуває під впливом стоку трьох великих річок Дунаю, Дніпра і Дністра, стік яких складає біля 260 км³ і значно впливає на формування поверхневих водних мас та формування біохімічного режиму вод як морського шельфу, так і моря в цілому. У зоні контакту прісної і соленої води формуються фронтальні зони з високими градієнтами солоності та значною зміною за іншими показниками морського середовища; однак, виділяються також і зони з відносно рівномірними характеристиками. Такі відносно рівномірні зони об'єднані в морські водні масиви різної типології для 1) прибережних вод, 2) ділянок морського шельфу та 3) ділянок відкритого моря, що представлені в таблицях 1 і 2 та на малюнку 1.

Малюнок 1. Районування Чорного та Азовського морів

Азовське море є напівзамкнутою водоймою площею біля 39 000 км², що з'єднується з Чорним морем неглибокою Керченською протокою в південній частині і відноситься до системи Середземного моря Атлантичного океану. Азовське море омиває береги України та Російської Федерації. Директива про морську стратегію не бере до розгляду Азовське море, як таке, що не омиває береги жодної з країн-членів ЄС. На формування біохімічного режиму мілководного Азовського моря значно впливає стік р. Дон з середнім стоком 24,25 км³ у північно-східній частині і р. Кубань з середнім стоком 12,23 км³ у південно-східній частині моря.

Таблиця 1. Водні масиви Чорного моря

№ пп	Місцезнаходження ділянки	Тип вод, та його міжнародний код	Міжнародний код водного масиву
1	2	3	4
Прибережні води (CW - Coastal Waters)			
1.	Морські води навколо о. Змійний	Мезогалінні ¹ , відкриті, глибокі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_D_SIS	CW1
2.	Прибережна ділянка моря (далі - ПбДМ) від східної точки оз. Бурнас (с.Лебедівка) до с. Приморське.	Мезогалінні, відкриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_SIS	CW2
3.	ПбДМ від с. Приморське до с. Затока	Мезогалінні, відкриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_SIS	CW3
4.	ПбДМ від с. Затока до с. Кароліна Бугас (у межах району басейну р. Дністер)	Мезогалінні, відкриті, мілкі, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_S	CW4
5.	ПбДМ від с. Кароліна Бугас до мису Ланжерон	Мезогалінні, відкриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_SIS	CW5
6.	ПбДМ від мису Ланжерон до с. Фонтанка	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_SH_SIS	CW6
7.	ПбДМ від с. Фонтанка до південно-східної частини Кінбурнського півострова	Мезогалінні, відкриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_SIS	CW7
8.	Ягорлицька та Тендрівська затоки	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_SH_S_SIS	CW8
9.	ПбДМ від північної точки Тендрівської коси до о. Джарилгач	Мезогалінні, відкриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_SIS	CW9
10.	Джарилгацька та Каркінітська затоки	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M_SH_S_SIS	CW10
11.	ПбДМ від південної точки о. Джарилгач до Бакальської коси (до с. Міжводне)	Мезогалінні, відкриті, мілкі, пісок: UA_CW_M5_M_EX_S_S	CW11
12.	ПбДМ від с. Міжводне (мис Чорний) до мису Урет	Мезогалінні, відкриті, проміжні, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_I_SIS	CW12
13.	ПбДМ від мису Урет до Євпаторійського мису	Мезогалінні, закриті, проміжні, мул, пісок: UA_CW_M5_M_SH_I_SIS	CW13
14.	ПбДМ від Євпаторійського мису до мису Лукул Каламітської затоки	Мезогалінні, закриті, проміжні, мул, пісок: UA_CW_M5_M_SH_I_SIS	CW14
15.	ПбДМ від мису Лукул до мису Херсонес	Мезогалінні, закриті, проміжні, мул, пісок: UA_CW_M5_M_SH_I_SIS	CW15
16.	ПбДМ від мису Херсонес до мису Сарич	Мезогалинні, відкриті, глибокі, глина, мул: UA_CW_M5_M_EX_D_CS1	CW16
17.	ПбДМ від мису Сарич до мису Ай-	Мезогалінні, відкриті, глибокі, мул,	CW17

¹ Мезогалинні (M) морські води - води що мають солоність від 5 до 20 проміле.

	Тодор	пісок: UA_CW_M5_M_EX_D_SIS	
18.	ПбДМ від мису Ай-Тодор до мису Меганом	Мезогалинні, відкриті, глибокі, глина, мул: UA CW M5 M EX D CSI	CW18
1	2	3	4
19.	ПбДМ від мису Меганом до мису Киїк-Атлама	Мезогалинні, відкриті, проміжні, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_I_SIS	CW19
20.	ПбДМ від мису Киїк-Атлама до мису Чауда (Феодосійська затока)	Мезогалінні, закриті, проміжні, глина, мул: UA CW M5 M SH I CSI	CW20
21.	ПбДМ від мису Чауда до мису Такіль	Мезогалинні, відкриті, проміжні, мул, пісок: UA_CW_M5_M_EX_I_SIS	CW21
22.	ПбДМ від мису Такіль до мису Борзовка	Мезогалінні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M5_M_SH_S_SIS	CW22

Ділянки морського шельфу (ShW - Shelf Waters)

23.	Ділянка морського шельфу (далі - ДМШ) Дунайського району	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул, пісок.:UA_SW_M5_M_EX_D_SIS	ShW1
24.	ДМШ Дністровського району	Мезогалинні, відкриті, глибокі мул, пісок: UA_SW_M5_M_EX_D_SIS	ShW2
25.	ДМШ Дніпро-Бузького району	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул, пісок, черепашник: UA_SW_M5_M_EX_D_SISSH	ShW3
26.	Зона змішування	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул, пісок, черепашник UA_SW_M5_M_EX_D_SISSH	ShW4
27.	Зона змішування	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул UA_SW_M5_M_EX_D_SI	ShW5
28.	Зона змішування	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул UA_SW_M5_M_EX_D_SI	ShW6
29.	ДМШ Центрального району ПЗЧЧМ	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул черепашник:UA_SW_M5_M_EX_D_SI	ShW7
30.	ДМШ Каркінітського району	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул:UA_SW_M5_M_EX_D_SI	ShW8
31.	ДМШ Каламітського району	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул:UA_SW_M5_M_EX_D_SI	ShW9

Ділянки відкритого моря - глибоководна частина моря (OW - Open Waters)

32.	Південно-західний район Криму	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул : UA_OW_M5_M_EX_D_SI	OWCr1
33.	Південно-східний район Криму	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул : UA_OW_M5_M_EX_D_SI	OWCr2
34.	Західна частина глибоководної ділянки Чорного моря	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул : UA_OW_M5_M_EX_D_SI	OWW1
35.	Центральна частина глибоководної ділянки Чорного моря	Мезогалинні, відкриті, глибокі, мул : UA_OW_M5_M_EX_D_SI	OWC1

Таблиця 1. Водні масиви Азовського моря

№ пп	Місцезнаходження ділянки	Тип вод, та його міжнародний код	Міжнародний код водного масиву
1	2	3	4
Прибережні води (CW - Coastal Waters)			
36.	ПбДМ від мису Борзовка до мису Чагани	Мезогалинні, закриті, мілкі, глина, мул: UA_CW_M6_M_EX_S_CS1	CW23
37.	ПбДМ від мису Чагани до мису Ташик-Бурун	Мезогалинні, закриті, мілкі, глина, мул: UA_CW_M6_M_SH_S_CS1	CW24
38.	ПбДМ від мису Ташик-Бурун до Арабатської затоки	Мезогалинні, закриті, мілкі, глина, мул: UA_CW_M6_M_SH_S_CS1	CW25
39.	ПбДМ від Арабатської затоки повздовж Арабатської коси	Мезогалинні, відкриті, мілкі, , мул пісок: UA_CW_M6_M_EX_S_S1S	CW26
40.	Утлюцький лиман	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M6_M_SH_S_S1S	CW27
41.	ПбДМ від південної точки коси Бірючий острів до мису Великий Дзенджик (Бердянська коса)	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M6_M_SH_S_S1S	CW28
42.	Бердянська затока	Мезогалинні, закриті, мілкі, глина, мул: UA_CW_M6_M_EX_S_CS1	CW29
43.	ПбДМ від Бердянської коси до Білосарайської коси	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M6_M_SH_S_S1S	CW30
44.	Таганрозька затока (від Білосарайської коси до Кривої коси)	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M_SH_S_S1S	CW31
45.	ПбДМ від Кривої коси до кордону між Україною та Російською Федерацією	Мезогалинні, закриті, мілкі, мул, пісок: UA_CW_M6_M_SH_S_S1S	CW32
Ділянки морського шельфу (OWAz- Open Waters Azov sea)			
46.	Ділянка Української частини Азовського моря	Мезогалинні, відкриті, мілкі, мул: UA_ShW_M6_M_EX_S_S1	OWAz

Примітки щодо позначення у міжнародному кодуванні:

UA - міжнародний код України;

M5 - Чорне море

M6 - Азовське море

CW - (*Coastal Waters*) прибережні води;

ShW - (*Shelf Waters*) ділянки морського шельфу;

OW - (*Open Waters*) ділянки відкритого моря;

TW - (*Transit Waters*) ділянки транзитних вод

M - мезогалінні води;

EX - (*Exposed*) відкриті (до вітру, хвиль, тощо);

SH - (*Sheltered*) закриті (до вітру, хвиль, тощо);

SI - (*Silt*) - мул;

D - (*Deep*) глибокі;

S - (*Sand*) - пісок

S - (*Shallow*) мілкі;

Sh- - (*Shell*) - черепашник

I - (*Intermediate*) проміжні;